
VI. ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

УДК 330:33:01

ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ КАТЕГОРІЇ «БАГАТСТВО»

О. І. СІЛАНТЬЄВ

(Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»)

Анотація. *Погляди на категорію «багатство» протягом усього існування людства змінювалися відповідно до еволюції цінностей у суспільстві та парадигм політичної економії. Сучасні підходи до розуміння багатства у значній мірі спираються на наукові положення про роль людини, яка є джерелом і носієм найбільших суспільних цінностей.*

Мета статті – визначити сучасні підходи до розуміння категорії «багатство» та дослідити їх формування в рамках сучасної політичної економії. У статті визначені підходи до розуміння категорії «багатство» у політичній економії. Доведено, що багатство необхідно розуміти як складову замкненої системи «багатство – потенціал – розвиток». Багатство є одночасно як потоком, так і запасом матеріальних і нематеріальних цінностей, які постійно змінюються (перебувають у русі) під впливом ряду чинників, формуються внаслідок використання наявних ресурсів і можливостей виробництва.

Ключові слова: *майно, ресурс, праця, людський потенціал, розвиток, цінність, вартість.*

Протягом усього періоду існування людства, погляди на сутність категорії «багатство» істотно різнилися, що є достатньо зрозумілим, зважаючи на еволюцію відносин у різних сферах діяльності суспільства. У доісторичні періоди, а також в епоху Античності та Середньовіччя багатство ототожнювали із тим явищем або матеріальним благом, яке вважалося основною цінністю у суспільстві. У різні часи це були гроші, золото, земля, майно, засоби виробництва, нерухомість.

У міру зміни технологічних укладів і глибокої трансформації на цій основі господар-

ських відносин увага економістів-теоретиків стала обертатися навколо наукової проблеми, якою є виявлення джерел формування і постійного відтворення багатства, а також його складових, які дозволяли забезпечити ідентифікацію, оцінку, порівняння та класифікацію.

Нині людина та її інтелектуальний капітал є одночасно як уособленням, так і основним засобом примноження багатства. Це підтверджено у наукових працях багатьох класиків і сучасників, які зокрема зазначали, що потенціал людини – у її здатності

створювати та примножувати багатство є невичерпним (порівняно з іншими джерелами).

Дослідження багатства завжди знаходились у центрі наукових досліджень політичної економії. У різні часи це питання вивчали філософи (Сократ, Платон) та економісти (А. Сміт, Д. Рікардо, Ф. Кене, А. Тюрго, А. Монкретьєн, К. Маркс та ін.). Ця проблематика не втратила свого значення і у наш час (І. Бобух, А. Сорокін, Т. Артёмова, Д. Пасхавер, В. Мунтіян та ін.). Проте слід зазначити, що в умовах становлення постіндустріального суспільства та розвитку суспільних відносин нової якості зміст цієї категорії набуває іншого значення.

Мета статті – визначити сучасні підходи до розуміння категорії «багатство» та дослідити їх формування в рамках сучасної політичної економії.

Науковцем, який першим обґрунтував положення про багатство, був англійський економіст А. Сміт. Він надав основні соціально-економічні характеристики багатства, визначив джерела його формування та ідентифікував багатство як предмет дослідження економічної теорії. Він видав актуальну і донині фундаментальну працю «Дослідження про природу та причини багатства» (1776), у якій багатство постає як багатство речей, багатство у формі матеріальних благ для нагромадження, перерозподілу та використання [12].

Проте у наш час, який відрізняється від попередніх історичних періодів переходом людства до економіки знань, поступово стали виявлятися ознаки ноосферного (за В. Вернадським) суспільства, в якому індивід як носій інтелекту сам став і власником і продуцентом багатства. Саме тому проблема сутності категорії багатства розглядається в площинах різних наук – соціології, політології, економічної теорії, психології, педагогіки та філософії. Слід відзначити, що на сучасному етапі саме соціологія та філософія лежать в основі глибокого розуміння сутності багатства.

Якщо розглядати еволюцію наукових поглядів на багатство з позицій різних шкіл і течій у політичній економії, то слід насамперед відзначити здобутки меркантилістів,

фізіократів, класиків і марксистів. Саме у такому складі та послідовності, на нашу думку, простежується хід і логіка формування економічного розуміння категорії багатства. Сучасні науковці, аналізуючи проблеми, пов'язані зі створенням багатства, здебільшого дотримуються саме тих постулатів, які були спродуковані в рамках вказаних шкіл і економічних течій. Зокрема аналіз, проведений І. Бобух [2], дозволяє зробити цінний для сучасної політекономічної науки висновок про те, що джерела збільшення багатства еволюціонують від сфери обігу через сферу матеріального у сферу нематеріального виробництва. У різні часи багатство ототожнювалось із працею населення, але виступало у різних формах, таких як дорогоцінні метали (меркантилісти), земля, товари за справедливими цінами (фізіократи), гроші, будівлі (класики економічної теорії), уречевлена праця та призначені для споживання запаси (А. Сміт), матеріальні предмети як результати праці (Д. Рікардо), споживча вартість товарів, призначених для індивідуального споживання (К. Маркс).

У працях сучасних науковців активно популяризується думка про те, що інтелект людини є провідним джерелом формування, а сама людина – утіленням багатства. Сучасні дослідження цього напрямку беруть початок передусім із теорії марксизму. Наприклад, К. Маркс, трактуючи багатство як сукупність матеріальних споживчих вартостей, виявив важливі передумови його формування. Ці наукові підходи до з'ясування сутності багатства були розвинуті та вже в сучасних концепціях визнані як невід'ємні елементи національного багатства [2]. Наприклад, у «Критиці Готської програми» [6] К. Маркс зазначав, що природа такою ж мірою є джерелом споживчих вартостей, як і праця, яка сама є лише проявом однієї із сил природи, людської робочої сили, тобто природа є матеріальною субстанцією багатства, а праця – його творець. Він акцентував увагу і на ролі людського фактора, наголошуючи, що «ступінь майстерності наявного населення завжди становить передумову всього виробництва, і, як наслідок, нагромадження багатства» [7].

Досліджуючи багатство як філософську категорію, М. Фатієв зробив висновок, який викликає інтерес як у економістів, так і у соціологів: спільним для філософських інтерпретацій поняття багатства у період Античності та Середньовіччя було розуміння того, що з ним пов'язана зміна людської природи, при цьому не у кращий бік [14]. Категорія багатства набуває етичного забарвлення, лише перетинаючись зі світом людини. Залучаючись до безпосередньої діяльності людини, багатство набуває того чи того етичного забарвлення, здебільшого – негативного. Зокрема Платон зазначає, що багата людина не може бути щасливою. Забезпечена людина постійно прагне «більшого», «надмірного», «величезного» багатства. У зв'язку з цим навіть «накопичення» Платон не вважає добродією справою [9]. Пізніше римський філософ Боецій у рамках своєї філософської інтерпретації поняття багатства приводить до наступного положення: багатство є категорією відносною, характерною для тваринного, гріховного світу і тому немає справжньої цінності. Справжнє спасіння людини залежить не від багатства, а від пристрасті до нього [3]. Переломити ситуацію у розумінні багатства як всесвітнього зла зміг Новий час, з його осмисленням цієї категорії як результату людської праці. Ми погоджуємося з таким підходом і вважаємо, що всі динамічні зміни у суспільстві концентруються навколо людини та її праці, насамперед інтелектуальної.

У сучасних умовах саме людина стала особливим об'єктом ототожнення багатства. Її можливості, потенціал, місце і роль у виробничих процесах і відносинах в умовах поступового переходу суспільства до постіндустріалізму – це те, на що спрямовані дослідження сучасних науковців, передусім тих, які розглядають багатство в аспекті політекономії. Саме така наукова думка стала домінувати вже в середині ХХ ст. і поширилась у ХХІ ст. з багатьох причин, у тому числі й через сутнісну зміну процесу формування ВВП. Варто відзначити, що у радянські часи людина, її інтелект, таланти та потенціал досить активно досліджували науковці як

джерело формування національного багатства. Вже у той час нематеріальна сфера виробництва стала визнаватися такою, яка генерує чималу частину багатства країни.

Отже, сучасна наука про розвиток людини та суспільства суттєво просунулася вперед із часів А. Сміта, який один із перших констатував факт існування продуктивної та непродуктивної праці. За А. Смітом, праця, затрачена на передачу технічного знання, є непродуктивною, хоча, як свідчить сучасна господарська практика, знання, навіть будучи нематеріальними, можуть нагромаджуватися і впливати на темпи економічного зростання [1], і людина знаходиться у центрі таких відносин. Дослідження в цьому напрямі актуальне, про що свідчить інтерес до нього з боку провідних міжнародних організацій.

Провідні міжнародні інститути (МВФ, ЮНКТАД, Світовий Банк, ООН, ОЕСР), а також великі ТНК, діяльність яких представлена у сфері фінансів, бухгалтерського обліку, аудиту, консалтингу, інвестицій (*UBS, Knight Frank, Capgemini, RBC Wealth Management, Credit Suisse, Allianz* та ін.) приділяють значну увагу оцінці та порівняльному аналізу багатства на рівні окремих держав, галузей національних економік. Найважливішими аспектами їх досліджень є джерела формування, засоби нагромадження та напрями використання світового багатства.

Українські науковці нині переважно досліджують категорію «національного багатства», а не «багатства» загалом. У їх працях представлено національне багатство як потенціал економічного розвитку (І. Бобух [2]); розроблені методи порівняльного аналізу соціологічних і статистичних оцінок бідності та багатства (А. Фляшнікова [15]); міститься ґрунтовний аналіз процесів перерозподілу світового багатства (О. Татаренко [13]); визначені сучасні підходи до оподаткування багатства (Г. Яренко [17]), описані процеси трансформації фондів суверенного багатства в умовах глобальної інтеграції (М. Онопко [8]) та ін.

Однак, на думку сучасного американського економіста Р. Хейлбронера, незважаючи на те, що багатство є фундаментальним

економічним поняттям і відправною точкою в економіці, наука поки не дала йому чіткого визначення [18]. Крім того, Г. Яренко слушно зазначає [16], що хоча тема багатства досліджувалась упродовж століть, у сучасній економічній науковій і довідковій літературі бракує ґрунтовного розкриття його сутності.

На нашу думку, найбільш продуктивною є ідея розгляду багатства як динамічного потоку, вона є більш ефективною порівняно зі статичним уявленням про багатство. Це узгоджується із природою, темпом і тенденціями сучасних суспільних і господарських відносин, а також – із результатом трансформації парадигми політичної економії, яка зумовлена впливом глобалізації.

Цілком погоджуємося з І. Бобух, яка вважає новаторським трактування багатства як інтенсивного потоку матеріальних благ. Разом із цим необхідно навести критичне зауваження науковця (яке ми також підтримуємо) про те, що суттєвим недоліком такого підходу є відсутність у складі елементів національного багатства природно-ресурсного потенціалу та людського капіталу.

Відповідно до базових постулатів політичної економії існує три основні форми втілення багатства – природна, матеріальна та духовна. Проте у сучасній системі суспільних відносин ключове значення належить людині як творцю і носію багатства одночасно. Цей напрям досліджень найбільш активно розробляють науковці в межах суспільних наук.

У цьому контексті, на нашу думку, багатство варто трактувати як таке, що може існувати у двох формах: 1) як потік і 2) як запас. Потік забезпечується постійним продукуванням знань і їх втіленням (це джерело багатства походить безпосередньо від людини). Об'єктивовані знання стають надбанням суспільства, і таким чином утворюють, власне, запас (базу) для подальшого цивілізаційного розвитку. Тому однобічне сприйняття багатства або як запасу, або як потоку, не розкриває всієї глибини цього поняття.

У сучасному світі багатство формує потенціал і забезпечує розвиток суспільства,

тому його необхідно трактувати як динамічне економічне явище. Якщо розглядати багатство у межах політичної економії, то, на нашу думку, його сутність і природу можна розкрити через систему, в якій у єдиному направленому потоці виявляється такий зв'язок: «багатство – потенціал – розвиток». Для обґрунтування цього положення необхідна конкретизація змісту цих понять.

Упорядники Економічної енциклопедії визначають багатство як матеріальні та нематеріальні цінності, які у тому числі включають усебічний розвиток сутнісних сил людини [4, с. 58]. Дуже важливо й те, що таке визначення дозволяє розглядати сутність багатства не тільки в аспекті його різних елементів, але також виокремлює значення людини та її потенціалу. Автори узагальнюють зміст багатства матеріального та нематеріального. Багатство матеріальне – це реальні активи, активи тривалого користування, які безпосередньо дають віддачу протягом тривалого періоду часу. До нього належать речові сторони капіталу (верстати, машини, будівлі тощо) та земля. Багатство нематеріальне – це частина національного багатства, що складається з накопиченої виробничої майстерності й досвіду людей, їхніх здібностей, потреб, творчих обдаровань, знань та інформації в знаках і символах, а також культурних цінностей (у тому числі виробничої технологічної культури). Словник сучасних економічних термінів визначає багатство як природні, а також створені та накопичені людьми, країнами матеріальні та духовні цінності; все, що являє собою цінність для людей, суспільства, держави [10].

Багатство, яке є основою розвитку економічних систем, розглядається як його потенціал. Потенціал визначається наявними ресурсами, їх оптимальною структурою та вмінням економічного суб'єкта раціонально використати їх для досягнення поставленої мети. Виробничий потенціал – це 1) реальний обсяг продукції, який можна виготовити за повного використання наявних ресурсів; 2) наявні та потенційні можливості виробництва, фактори виробництва, забезпеченість його певними видами ресурсів [5, с. 13].

Розвиток економіки – це закономірний процес кількісно-якісних змін у межах економічної системи, її перехід у нову якість, досконалішу форму. Кількісним виміром цих процесів є відносна зміна макроекономічних показників у напрямі зростання протягом відносно тривалого періоду, наприклад, кількох років. Виокремлюють розвиток економічний – незворотні закономірні зміни технологічного способу виробництва. На відміну від розвитку економіки, для економічного зростання такі ознаки нехарактерні, оскільки воно може перериватись економічним спадом. Незворотність економічного розвитку передусім означає сутнісні зміни у структурі продуктивних сил і техніко-економічних відносин, що розширює адаптивні можливості технологічного способу виробництва, а зворотний характер економічного зростання характеризує здебільшого процес функціонування певного способу виробництва [5, с. 283].

Отже, багатство є передумовою утворення потенціалу розвитку господарської системи та суспільства загалом. Його цінність – у забезпеченні постійного розширеного відтворення – як матеріального, так і духовного.

Отже, наведені вище визначення, а також дослідження еволюції підходів до розуміння сутності багатства і характеристика сучасного його вияву дають можливість зробити ряд висновків. Багатство необхідно трактувати одночасно як потік і як запас матеріальних і нематеріальних цінностей, які постійно змінюються (перебувають у русі) під впливом ряду чинників і формуються внаслідок використання наявних ресурсів і можливостей суспільного виробництва. Останнє прямо залежить від рівня розвитку та якості організації виробничих сил і економічного середовища у кожній окремій макроекономічній системі (країні). Зв'язок у рамках системи «багатство – потенціал – розвиток» є замкненим і постійно відновлюваним. Це означає, що багатство є основою формування потенціалу, який, у свою чергу, становить основу для розвитку. На кожному новому етапі розвитку суспільно-господарських відносин (або в рамках кожної нової суспільно-економічної формації / парадигми економіч-

ного розвитку людства) формуються нові передумови для утворення багатства на основі якісно іншого потенціалу, який уможливорює новий тип, темп, характер розвитку.

Подальші наукові пошуки автора можуть бути спрямовані на поглиблення дослідження еволюції наукової економічної думки в предметному полі багатства як категорії, а також на дослідження теоретико-методологічних підходів до трактування потенціалу розвитку сучасних макроекономічних систем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі / М. Блауг ; пер з англ. І. Дзюб. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. – 69 с.
2. Бобух І. М. Пропорції та перспективи формування національного багатства України : монографія / І. М. Бобух. – К. : НАН України; Ін-т екон. та прогнозув, 2010. – 372 с.
3. Боэций. Утешение философией и другие трактаты / Боэций [перевод В. И. Уколовой и М. Н. Цейтлина]. – М. : Наука, 1990. – Кн. 2. – 416 с.
4. Економічна енциклопедія : у 3 т. / Б. Д. Гаврилишин, О. А. Устенко, [та ін.] ; відп. ред. С. В. Мочерний. – К. : ВЦ «Академія», 2001. – Т. 1. – 832 с.
5. Економічна енциклопедія : у 3 т. / Б. Д. Гаврилишин, О. А. Устенко, [та ін.] ; відп. ред. С. В. Мочерний. – К. : ВЦ «Академія» 2001. – Т. 3. – 903 с.
6. Маркс К. Критика Готской программы / Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения : в 50 т. – [2-е изд.]. – М. : Госполитиздат, 1961. – Т. 19. – С. 9–32.
7. Маркс К. Теории прибавочной стоимости / К. Маркс // Капитал : в 3 ч. – М. : Политиздат, 1978. – Ч. 3. – Т. 4. – С. 229.
8. Онопко М. О. Трансформація фондів суверенного багатства в умовах глобаль-

- ної інтеграції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.02 / Онопко Марія Олександрівна ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : [б. в.], 2015. – 21 с.
9. Платон. Законы / [общ. ред. А. Ф. Лосева, В. Ф. Асмуса, А. А. Тахо-Годи; Примеч. А. Ф. Лосева, А. А. Тахо-Годи]. – М. : Мысль, 1999. – 831 с.
  10. Райзберг Б. А. Словарь современных экономических терминов / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский. – 4-е изд. – М. : Айрис-пресс, 2008. – 480 с.
  11. Словарь философских терминов / под ред. В. Г. Кузнецова. – Москва : Инфра-М, 2010. – 463 с.
  12. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М. : Соцэкгизд, 1962. – 684 с.
  13. Татаренко О. В. Фінансова транснаціоналізація як засіб перерозподілу світового багатства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.05.01 / НАН України; Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин. – К. : [б. в.], 2005. – 17 с.
  14. Фатиев М. С. Богатство как категория экономической науки и его философская интерпретация / М. С. Фатиев // Известия Тульского государственного университета. Серия: Гуманитарные науки. – 2010. – № 1. – С. 64–70.
  15. Фляшнікова А. Б. Методи порівняльного аналізу соціологічних та статистичних оцінок бідності та багатства в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціол. наук : спец. 22.00.04 / Фляшнікова Алла Борисівна ; Ін-т соціології НАН України. – К. : [б. в.], 2010. – 19 с.
  16. Яренко Г. М. Сутність багатства та його оподаткування в країнах ЄС / Г. М. Яренко // Бізнес Інформ. – 2012. – № 13. – С. 88–92.
  17. Яренко Г. М. Оподаткування багатства: світова практика та реалії України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 / Яренко Ганна Миколаївна ; М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : [б. в.], 2015. – 20 с.
  18. Heilbroner R. L. Wealth. In: The New Palgrave: A Dictionary of Economics / Edited by J. Eatwell, M. Milgate, P. Newman. – London : Macmillan, 1987. Vol. 4., pp. 880–883.

REFERENCES

1. Blaug M. *Ekonomichna teoriia v retrospektivi* [Economic theory in retrospective]. Kyiv, 2001. 69 p.
2. Bobukh I. M. *Proportsii ta perspektyvy formuvannya natsionalnoho bahatstva Ukrainy* [Proportions and perspectives of national wealth formation]. Kyiv, 2010. 372 p.
3. *Boetsiy Uteshenie filosofiy I drugie traktaty. Kn. 2.* [Consolation of Philosophy and other treatises. Vol. 2]. Moskow, 1990. 416 p.
4. *Ekonomichna entsyklopediia, T. 1* [Economic encyclopedia, Vol. 1], Kyiv, 2001. 832 p.
5. *Ekonomichna entsyklopediia, T. 3* [Economic encyclopedia, Vol. 3], Kyiv, 2001. P. 283.
6. *Marx K. Kritika Gotskoy programy, T. 19* [The Got Programme critics, Vol. 19]. Moskow, 1961. pp. 9–32.
7. *Marx K. Teorii probavochnoy stoimosti, Ch. 3* [Theories of additional cost, Vol. 3]. Moskow, 1978, p. 229.
8. Онопко М. О. *Transformatsiia fondiv suverennoho bahatstva v umovah global'noii integratsii* [Transformation of sovereign wealth funds under conditions of global integration]. Kyiv, 2015. 21 p.

9. Platon. *Zakony* [Laws]. Moscow, 1999. 831 p.
10. Raizberg B. A. *Slovar sovremennykh ekonomicheskikh terminov* [Vocabulary of modern economic terms]. Moscow, 2008. 480 p.
11. *Slovar filosofskikh terminov* [Vocabulary of philosophy terms]. Moscow, 2010. 463 p.
12. Smith A. *Issledovanie o prorode I prichinah bogatstva narodov* [Study on Nature and Causes of the Wealth of the Nations]. Moscow, 1962. 684 p.
13. Tatarenko O. V. *Finansova transnatsionalizatsiia iak zasib pererozpodilu svitovoho bahatstva* [Financial transnationalization as the means of world's wealth redistribution]. Kyiv, 2005. 17 p.
14. Fatiyev M. S., *Izvestiys Tul'skogo gosudarstvennogo universitets. Gumanitarnyye nauki*, 2010, no. 1, pp. 64–70.
15. Flyashnikova A. B. *Metody porivnyalnoho analizu sotsiologichnykh na statystychnykh otsinok bidnosti ta bahatstva v Urkaiini* [Methods of comparative analysis of sociological and statistical estimates of poverty and wealth in Ukraine]. Kyiv, 2010. 19 p.
16. Iarenko H. M. *Biznes Inform*, 2012, no. 13, pp. 88–92.
17. Iarenko H. M. *Opodatkovannya bahatstva: svitova praktyka ta realii Ukrainy* [World practice and Ukraine's reality]. Kyiv, 2015. 20 p.
18. Heilbroner, R. L., Eatwell J. (Ed), Milgate M. (Ed), Newman P. (Ed) *Wealth*. In: *The New Palgrave: A Dictionary of Economics*. London: Macmillan, 1987. Vol. 4., pp. 880–883.

О. И. Силантьев (Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли»). **Эволюция теоретических подходов к пониманию категории «богатство».**

Аннотация. Взгляды на категорию «богатство» на протяжении всего существования человечества изменялись в соответствии со сменой ценностей в обществе и эволюцией парадигм политической экономики. Современные подходы к пониманию богатства в значительной степени основываются на научном положении о роли человека, который является и источником, и носителем наибольших общественных ценностей.

Цель статьи – определение современных подходов к пониманию категории «богатство» и исследование их формирования в рамках современной политической экономики. В статье определены подходы к пониманию категории «богатство» в политической экономике. Доказано, что богатство необходимо понимать как составляющую закрытой системы «богатство – потенциал – развитие». Богатство является одновременно и потоком, и запасом материальных и нематериальных ценностей, которые постоянно изменяются (пребывают в движении) под влиянием ряда факторов, формируются в результате использования наличных ресурсов и возможностей производства.

Ключевые слова: имущество, ресурс, труд, человеческий потенциал, развитие, ценность, стоимость.

O. I. Silantiev (Poltava University of Economics and Trade). **Evolution of theoretical approaches to the category of «wealth» understanding.**

Summary. The views on the category of "wealth" throughout the entire period of human existence were changing in accordance with the change of values in society and evolution of political economy paradigms. Modern approaches to understanding the "wealth" are largely based on scientific statements about the role of the person who is the source and the largest carrier of social values. Identify the

current approaches to understanding the category of "wealth" and investigate their formation in the framework of modern political economy. The approaches to understanding the category of "wealth" in political economy were defined. It is proven that "wealth" should be understood as a component of a closed system "wealth-potential-development". Conclusions: "wealth" is both the flow and stock of tangible and intangible assets, which are constantly changing (are constantly in motion) under the influence of a number of factors, formed as a result of available resources use and production capabilities.

Keywords: *property, resources, labor, human potential development, value, cost.*